

Gemeente Gennep
Mevrouw C. Naaijen
Postbus 9003
6590 HD GENNEP

Datum 24 november 2020
Ons kenmerk 320.3945/320.4134-1
Onderwerp Boomtechnisch onderzoek 8 Amerikaanse eiken aan de Stationsweg te Gennep

Geachte mevrouw Naaijen,

Inleiding

Naar aanleiding van uw verzoek is door Terra Nostra op 2 juni 2020 een boomveiligheidscontrole uitgevoerd bij 8 Amerikaanse eiken, zie foto 1, staande aan de Stationsweg kruising Spoorstraat te Gennep (zie figuur 1 op pagina 2). Het betreft een second opinion, aangezien de bomen onderwerp zijn van discussie in een bezwaarprocedure. De bomen worden visueel geïnspecteerd, waarbij de veiligheidsrisico's in beeld worden gebracht met de te nemen maatregelen.

Op 29 september is op uw verzoek gevraagd het brieffrapport met *kenmerk 320.3945 - Terra Nostra* uit te breiden. Dit naar aanleiding van de zaak welke behandeld is door de bezwarencommissie. Hieruit is geconcludeerd dat het rapport onvoldoende ingaat op de 'overlast' die door de aanwonenden wordt ervaren en de mogelijkheid om meer overhangende takken te verwijderen / de kroon aan zijde aanwonenden verder in te korten.

Foto 1: Overzichtsfoto met de boomnummers 2120.01.011 (aflopend linkerzijde) en boomnummers 2120.01.012 (oplopend rechterzijde). Boomnummers komen overeen met het beheerprogramma Digitree (gemeente Genneep).

Figuur 1: Overzicht locatie bomen met boomnummers (bron: ESRI).

Resultaten

De visuele beoordeling van de bomen is zowel biologisch als mechanisch met inbegrip van randfactoren zoals standplaats en omgevingsfactoren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de VTA-methode¹ (Mattheck & Breloer, 1995), SIA-methode (Wessolly, 1995, 1996, Wessolly & Erb, 2014), en IBA-methode (Reinartz & Schlag, 1996). Bij de 3 methodieken zijn gericht op veiligheid voor omgeving. Daarbij wordt uitgegaan van 'voorzienbare schade': Een boom moet gecontroleerd worden op uitwendig zichtbare gebreken en duidelijke tekenen die op een niet direct zichtbaar gebrek wijzen.

Uit de boomveiligheidscontrole² zijn de volgende resultaten naar voren gekomen, zie tabel 1:

Boomnummer	Boomsoort	Ø op 1.30 m	Hoogte	Kroon Ø	Conditie	(Boomtechnische) opmerkingen
2120.01.008	<i>Quercus rubra</i>	88 cm	26 m	20 m	Verminderd	Spechtengat op 11 m. +mv in gesteltak aan noordoostzijde, direct onder oude snoeiwond.
2120.01.009		82 cm	26 m	17 m	Normaal	Doorgaande spil op 15 m. +mv bij een doorsnee van circa 30 cm uitgebroken.
2120.01.010		72 cm	24 m	14 m		Afgestorven takken (<1 meter in lengte bij <4cm in doorsnee).
2120.01.011		68 cm	23 m	14 m	Verminderd	-
2120.01.012		80 cm	22 m	20 m	Normaal	Beschadiging stamvoet met een omvang van 60h*35b*15d (in cm). Afgestorven takken (<1 meter in lengte bij <4cm in doorsnee).
2120.01.013		57 cm	23 m	14 m	Verminderd	-
2120.01.014		86 cm	24 m	18 m	Normaal	-
2120.01.015		91 cm	26 m	20 m		-

Tabel 1: Boomgegevens.

De bomen zijn geplant omstreeks 1950 en zijn onderdeel van een door gemeentelijk vastgestelde beschermde houtopstand. Aan de noordzijde is medio oktober 2019 aanzienlijk gesnoeid. Met het snoeien zijn de onderste takken tot circa 20 centimeter in doorsnee verwijderd, waardoor de bomen zijn opgekroond. Daarnaast zijn de dikkere takken, ook gesteltakken genoemd, ingenomen. Dit houdt in dat ze in lengte zijn gereduceerd. In vergelijking met de overige bomen in de bomenlaan zijn de bomen aanzienlijk hoger opgekroond, zie foto 2 en 3. De afstand van kroon tot aan gevel bedraagt circa 5 meter, de bomen aan zijde woning zijn sterk gesnoeid, getuige de verwijderde takdiameter en aangepaste kroonvorm.

¹ VTA staat voor Visual Tree Assessment en houdt in dat de boom visueel gecontroleerd op (signalen van) gebreken die kunnen leiden tot gevaarlijke situaties voor de omgeving.

² Boomveiligheidscontrole houdt in dat de boom visueel gecontroleerd wordt op gebreken die gevaar op kunnen leveren en geeft aan of er maatregelen moeten worden genomen met betrekking tot de boomveiligheid en binnen welke termijn.

Foto 2: Kroonrand ingenomen in richting aangrenzende woning. Foto 3: Ruimte tussen kroon en woning, de rode pijlen geven voormalige snoeilocaties aan van takken dikker dan Ø 10 centimeter.

Overlast

Wat is overlast? De definitie van overlast is: Hinder, storende effecten, wat moeilijkheden veroorzaakt of ergernissen opwekt. Het boek *Bomen en wet, Geldend recht voor bomen* heeft dit opgenomen in één paragraaf, genaamd *Onrechtmatige hinder*. Artikel 5:37 BW (Burgerlijk Wetboek) stelt dat een eigenaar geen onrechtmatige hinder mag toebrengen aan eigenaren van andere erven door het onthouden van licht en lucht of het verspreiden van rumoer of stank. Niet elke hinder is echter onrechtmatige hinder. Een redelijke mate van hinder moet geduld worden. Normale bladval, vallend zaad, vrucht of pluizen van bomen en enige mate van schaduwhinder zullen in beginsel geen onrechtmatige hinder zijn. Deze 'overlast' dragen, kan van een ieder redelijkerwijs geveerd worden. Na 2 inspecties, verspreid over 6 maanden, ervaart Terra Nostra dat het geen onrechtmatige hinder is, dit op basis van waargenomen snoei, bladval, leeftijd en locatie van de bomen.

Observaties

Naast de bovengrondse boomtechnische factoren die in paragraaf Resultaten zijn beschreven, zijn op locatie tijdens het veldwerk enkele observaties waargenomen. Bij boomnummer 2120.01.008 is een oud nest van eikenprocessierups vastgesteld. Daarnaast is vastgesteld dat er op korte afstand van de stamvoet van boomnummer 2120.01.012 de tegelverharding is opgehaald, zie foto 4. Volgens de boombeheerder van de gemeente Genneep is dit uitgevoerd ten behoeve van aanleg glasvezel. Daarnaast is aangegeven dat de graafwerkzaamheden handmatig ter hoogte van de boom zijn uitgevoerd.

Foto 4: Graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd ten behoeve van aanleg glasvezel.

Deze observaties hebben geen directe invloed op huidige vraagstelling en worden niet verder behandeld in de briefrapportage.

Analyse

Aan de hand van een visuele beoordeling is de conditie van 8 Amerikaanse eiken beoordeeld op normaal tot verminderd. De bomen hebben een redelijk tot goede bladbezetting en wondovergroeiing is te bestempelen als goed. De levensverwachting van de Amerikaanse eiken is meer dan 15 jaar.

Voor boomnummer 2120.01.008 geldt dat er een spechtengat is vastgesteld. Het spechtengat is middels visuele beoordeling vanaf ooghoogte niet voldoende te beoordelen, echter betreft het een gesteltak die in het verleden in lengte is ingenomen. Daarbij zijn er geen symptomen van overbelasting als rib- of scheurvorming waargenomen ter hoogte van het spechtengat. Momenteel is geen verhoogd risico op takbreuk te verwachten.

De reactie op de uitgebroken doorgaande spil bij boomnummer 2120.01.009 is goed, dit is zichtbaar gezien de uitbundige groei van waterloten. De oorzaak van de breuk is onbekend.

Op basis van het aantal en omvang van de snoeiwonden in combinatie met de kroonvorm kan een inschatting gemaakt worden van het bladvolume wat verwijderd is. Dit bedraagt 20 tot 40% bij de 4 Amerikaanse eiken aan de woningzijde. Het toelaatbare percentage aan bladvolume wat verwijderd kan worden, zonder dat het negatieve effecten heeft op de conditie en vitaliteit van een boom, is afhankelijk van verschillende factoren. Als vuistregel wordt kroonreductie met maximaal bladvolume van 25% voor één snoeibeurt aangehouden. Het is boomtechnisch verantwoord één snoeibeurt om de 5 jaar uit te voeren.

Daarnaast wordt bij kroonreductie een maximale takdiameter van circa 8 centimeter gehanteerd, welke verwijderd mag worden. Dit heeft te maken met het functioneel en niet functioneel hout wat bloot komt te liggen. Het niet functioneel hout, hier valt het kernhout van eiken ook onder, heeft niet meer de

mogelijkheid om intern (in het hout) goed af te grendelen en extern (buitenzijde van het hout) te overgroeien. Met name bij de 3 bomen grenzend aan de woning zijn takken tot een diameter van 20 centimeter verwijderd.

Als derde punt is het bij het toepassen van kroonreductie van belang om de habitus, ofwel de structuur, van de kroonvorm te behouden. Dit in verband met zowel biologische- als mechanische aspecten.

Het is duidelijk dat er bladeren in de tuin van de aangrenzende woning vallen. Daarnaast zullen de grote bomen ook schaduw in de tuin veroorzaken. Beide factoren worden als 'overlast' bestempeld. De eigenaar van de bomen, de gemeente Gennepe, heeft deze 'overlast' proberen weg te halen of in ieder geval proberen te verminderen. Dit door middel van het laten snoeien van de bomen.

Conclusie

De 8 Amerikaanse eiken aan de Stationsweg ter hoogte van de kruising met de Spoorstraat te Gennepe hebben een toekomstverwachting van meer dan 15 jaar. De onderhoudstoestand is over het algemeen goed te noemen.

Op basis van een klacht(en) door aangrenzende bewoner(s), welke overlast ervaren van de bomen, zijn de bomen gesnoeid. Hierbij zijn de grenswaardes bij boomnummer 2120.01.010 en 2120.01.011 van 25% (hetgeen boomtechnisch verantwoord is) voor het toepassen van kroonreductie van bomen overschreden.

Naar beoordeling van de leeftijd van de beschermde houtopstand in relatie tot omgeving kan op voorhand verwacht worden dat dit gepaard gaat met factoren als bladval en schaduwwerking. Dit kan als overlast ervaren worden, echter zal dit in beginsel niet beschouwd worden als onrechtmatige hinder.

Terugkomend op de vraag / het discussiepunt: *Is er een mogelijkheid om meer overhangende takken te verwijderen / de kroon aan zijde bezwaarmaker verder in te korten?*

Voor boomnummer 2120.01.010 en 2120.01.011 geldt dat het momenteel boomtechnisch niet verantwoord is meer overhangende takken te verwijderen en daarbij de kroon verder in te korten. Voor de Amerikaanse eiken met boomnummer 2120.01.008 en 2120.01.009 geldt dat de onderste 2 gesteltakken uitgelicht kunnen worden, dit houdt in dat er gedund wordt aan het uiteinde van de tak wat slechts tot zeer beperkt inkorten van de kroon zal leiden. De boomtechnisch verantwoorde snoei zal verder uitgewerkt worden in het hoofdstuk *Advies*.

Advies

Het boomtechnisch verantwoord snoeien bestaat uit het uitlichten/uitdunnen van de buitenste kroonrand in de richting van de woning. Hierbij wordt een maximale takdiameter van <6 centimeter verwijderd, waarbij de takbalans en habitus van de tak (en kroon) intact gehouden wordt. In totaal is het mogelijk maximaal 10% aan bladmassa te verwijderen bij boomnummer 2120.01.008 en 2120.01.009.

Tijdens de snoeiwerkzaamheden is het mogelijk het spechtengat bij boomnummer 2120.01.008 visueel te inspecteren op hoogte. De European Tree Worker ter plaatse kan, waar nodig, direct gericht een snoeiingreep toepassen.

Voor de bomen geldt dat de huidige frequentie van boomveiligheidsinspectie (1x per 4 jaar) gehandhaafd kan worden. Er is geen aanleiding de frequentie te verhogen. Dit geldt ook voor de onderhoudsfrequentie (1x per 4 jaar).

Literatuurlijst

Achtergrond informatie beschreven in deze brieffrapportage komt voort uit de in Nederland gehanteerde methodieken of toegepaste literatuur:

- Mattheck, C. (2007, 1. Auflage). *Aktualisierte Feldanleitung für Baumkontrollen*. Karlsruhe, Duitsland: Forschungszentrum Karlsruhe GmbH.
- Prooijen, G.-J. van (2011). *Stadsbomen Vademecum 2B, Groei en Aanplant*. Arnhem, Nederland: IPC Groene Ruimte.
- Prooijen, G.-J. van (2008, 2e druk). *Stadsbomen Vademecum 3A, Boomcontrole en onderzoek*. Arnhem, Nederland: IPC Groene Ruimte.
- Roloff, A. (2001). *Baumkronen, Verständnis und praktische Bedeutung eines komplexen Naturphänomies*. Stuttgart, Duitsland: Rombach GmbH Druck- und Verlagshaus.
- Roloff, A. (2008). *Baumpflege*. Stuttgart, Duitsland: Eugen Ulmer KG.
- Visser, Mr. B. M. (2009). *Bomen en wet, Geldend recht voor bomen*. Utrecht, Bomenstichting.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport nog vragen of opmerkingen?

U kunt contact opnemen met Bart van Duijnhoven op telefoonnummer 0184 – 69 89 93 of per e-mail info@terranostra.nu.

Met vriendelijke groet,
Terra Nostra B.V.

H.H.J.M. Kuppen

© Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, scannen of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Terra Nostra BV